

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-07-12- 041/25-4374/2

Podgorica, 19.03.2025.godine

Za: MINISTARSTVO REGIONALNO-INVESTICIONOG RAZVOJA I SARADNJE SA NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA, Rimski trg br. 45, Podgorica

gospodinu, Ernadu Suljeviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o regionalnom razvoju

Veza: Vaš akt br. 01-040/25-272 od 24.02.2025. godine

Poštovani gospodine Suljeviću,

Povodom *Predloga zakona o regionalnom razvoju*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom zakona o regionalnom razvoju definisani su ciljevi politike regionalnog razvoja, načela podsticanja regionalnog razvoja, regioni, dokumenta politike regionalnog razvoja, definisane su klasifikacije jedinica lokalne samouprave prema indeksu razvijenosti i indeksu konkurentnosti, podsticajne mjere, izvori finansiranja regionalnog razvoja i ostale odredbe.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

U dijelu usklađivanja Predloga zakona sa Predlogom zakona o strateškim investicijama, koji je u pripremi, ukazujemo da su sugestije Ministarstva finansija uvrštene u dostavljeni tekst propisa. U dijelu člana 20a Predloga zakona o regionalnom razvoju, a koji se odnosi na Program podsticaja nedovoljno razvijenih jedinica lokalne samouprave, napominjemo da je Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti i Odlukom o izradi kapitalnog budžeta jasno utvrđen način finansiranja i sufinansiranja kapitalnih projekata iz državnog budžeta. S tim u vezi, naglašavamo da Program, predviđen Predlogom zakona, ne može biti koncipiran za finansiranje, sufinansiranje i realizaciju kapitalnih projekata lokalnih samouprava, uvažavajući da se isti isključivo mogu sprovoditi kroz Kapitalni budžet države.

Sa aspekta Direktorata za sistem finansiranja lokalne samouprave i politiku zarada mišljenja smo da je potrebno preciznije definisati član 21 Predloga zakona u smislu jasnije formulacije na šta se odnosi finansiranje regionalnog razvoja.

Uvidom u dostavljeni materijal i Izvještaj o analizi uticaja propisa, navedeno je da se predmetnim Predlogom definiše mogućnost utvrđivanja podsticajnih mjera za regionalni razvoj namijenjenih nedovoljno razvijenim jedinicama lokalne samouprave, a koje će se utvrđivati na osnovu Programa koji će donositi Vlada, kao i da će u cilju sprovođenja Programa biti potrebno izdvajanje finansijskih sredstva iz budžeta Crne Gore, kao i drugih izvora u skladu sa zakonom. Nadalje, navedeno je da nije potrebno izdvajanje finansijskih sredstava u 2025. godini, imajući u vidu da je predloženim

zakonom definisano donošenje ovog programa najkasnije u roku od mjesec dana od dana donošenja državnog budžeta, te je planirano da se prvi program realizuje u 2026. godini. Dodatno, članom 20a stav 7 Predloga zakona propisano je da država obezbjeđuje sredstva za Program iz stava 1 ovog člana, u iznosu od najmanje 2% tekućeg godišnjeg budžeta.

Takođe, navedeno je da implementacijom predmetnog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, a planirano je donošenje podzakonskih akata iz kojih neće proistići finansijske obaveze već će se bliže propisati sprovođenje politike regionalnog razvoja.

S tim u vezi, obavještavamo Vas sledeće:

U dijelu Predloga zakona koji se odnosi na član 20a, potrebno je brisati stav 7 kojim je propisano da država obezbjeđuje sredstva za Program podsticanja nedovoljno razvijenih jedinica lokalne samouprave u iznosu od najmanje 2% tekućeg godišnjeg budžeta.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, ukazuje na obavezu uvažavanja predloženih izmjena, te je potrebno dostaviti inovirani Predlog u skladu sugestijama, na razmatranje.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

ZAKON O REGIONALNOM RAZVOJU

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se način podsticanja i planiranja regionalnog razvoja Crne Gore i druga pitanja od značaja za regionalni razvoj.

Ciljevi

Član 2

Ciljevi obezbjeđenja društveno-ekonomskog razvoja Crne Gore utvrđuju se politikom regionalnog razvoja Crne Gore u skladu sa načelima održivog razvoja i strateškim razvojnim dokumentima za pojedine oblasti kojima se planira razvoj Crne Gore.

Politikom regionalnog razvoja obezbjeđuje se ravnomjerniji rast i razvoj svih jedinica lokalne samouprave i regiona, zasnovan na konkurentnosti, podsticanju zapošljavanja i korišćenju sopstvenih razvojnih potencijala.

Radi postizanja navedenog cilja, aktivnosti politike regionalnog razvoja biće usmjerene na: povezanost lokalnih i regionalnih razvojnih potreba sa nacionalnim prioritetima razvoja, podršku manje razvijenim jedinicama lokalne samouprave za povećanje i optimalno korištenje sopstvenog razvojnog potencijala, uz otklanjanje uzroka razvojnih poteškoća i ravnomjeran i održivi razvoj svih jedinica lokalne samouprave.

Jedinica lokalne samouprave, u smislu ovog zakona je opština, Glavni grad i Prijestonica.

Načela podsticanja regionalnog razvoja

Član 3

Podsticanje regionalnog razvoja zasniva se na načelima:

- 1) održivosti, kojim se doprinosi skladnom i uravnoteženom razvoju kojim se obezbjeđuje zaštita i očuvanje životne sredine i unaprjeđenje životnog standarda, uz povećanje razvojnih potencijala;
- 2) solidarnosti, koja se ostvaruje dodatnim podsticajima razvoja jedinica lokalne samouprave koje zaostaju za prosjekom razvoja na nivou Crne Gore;
- 3) jednakih mogućnosti, obezbjeđivanjem jednakih mogućnosti za razvoj sopstvenih potencijala jedinica lokalne samouprave;
- 4) nediskriminacije, kojim se osigurava poštovanje ljudskih prava i unapređenja rodne ravnopravnosti;
- 5) partnerstva i saradnje između državnih organa, jedinica lokalne samouprave i domaćih i međunarodnih organizacija i institucija;
- 6) strateškog planiranja, koje se ostvaruje donošenjem i sprovođenjem strategije regionalnog razvoja i strateških planova razvoja jedinica lokalne samouprave;
- 7) udruživanja finansijskih sredstava iz različitih izvora za sprovođenje strategije regionalnog razvoja i strateških planova razvoja jedinica lokalne samouprave;
- 8) praćenja i vrednovanja, sistematskim praćenjem i vrednovanjem sprovođenja politike regionalnog razvoja radi povećanja efikasnosti i efektivnosti uticaja na regionalni razvoj;

- 9) samostalnosti jedinica lokalne samouprave, sprovođenjem politike u oblasti regionalnog razvoja u skladu sa Ustavom i zakonom;
- 10) javnosti, objavljivanjem razvojnih dokumenata i kriterijuma na osnovu kojih se utvrđuje stepen razvijenosti jedinice lokalne samouprave;
- 11) ravnomjernosti regionalnog razvoja, kojim se podstiče brži razvoj nedovoljno razvijenih regiona i jedinica lokalne samouprave;
- 12) dodavanja, kojim se iznos kofinansiranja za primaoce podrške u programima podrške investicionim i komercijalnim aktivnostima utvrđuje i diferencira u skladu sa nivoom razvijenosti lokalne samouprave ili teritorije koja se posebno podržava
- 13) teritorijalnog razvojnog dijaloga, kao načina razrješavanja razvojnih problema i usklađivanja razvojnih odluka koje se donose na različitim teritorijalnim nivoima

II REGIONI

Određivanje regiona

Član 4

Radi planiranja razvojnih prioriteta i sprovođenja i praćenja politike regionalnog razvoja, više jedinica lokalne samouprave, geografski povezanih, čine region.

Regioni iz stava 1 ovog člana su:

- 1) Primorski region;
- 2) Središnji region;
- 3) Sjeverni region.

Primorski region čine opštine: Bar, Budva, Herceg Novi, Kotor, Tivat i Ulcinj.

Središnji region čine: Glavni grad Podgorica, Prijestonica Cetinje i opštine Danilovgrad, Tuzi, Zeta i Nikšić.

Sjeverni region čine opštine: Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Kolašin, Mojkovac, Petnjica, Plav, Plužine, Pljevlja, Rožaje, Šavnik i Žabljak.

III PLANIRANJE REGIONALNOG RAZVOJA

Dokumenti regionalnog razvoja

Član 5

Regionalni razvoj planira se Strategijom regionalnog razvoja Crne Gore (u daljem tekstu: Strategija) i strateškim planovima razvoja jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: strateški plan).

Strategija

Član 6

Strategijom se utvrđuju vizija, ciljevi i aktivnosti radi smanjivanja regionalnih nejednakosti i povećanja nivoa konkurentnosti jedinica lokalne samouprave i regiona, kao i način obezbjeđivanja sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva i druga pitanja od značaja za razvoj.

Strategiju na predlog Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), donosi Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština).

Strategiju prate godišnji akcioni planovi sa ključnim razvojnim projektima i procjenom troškova mjera za podsticanje regionalnog razvoja.

Razvojni projekti, u smislu ovog zakona, su projekti izgradnje i/ili rekonstrukcije saobraćajne, komunalne, obrazovne, zdravstvene, socijalne i energetske infrastrukture i infrastrukture u funkciji

zaštite životne sredine, očuvanja i održivog korišćenja kulturnih dobara i unaprjeđenja kapaciteta naučnih, obrazovnih, zdravstvenih, kulturnih i drugih institucija, kao i drugi projekti koji su u funkciji regionalnog razvoja, jačanja regionalne konkurentnosti i unaprjeđenja životnog standarda građana.

Manji lokalni projekti rekonstrukcije koji čine dio mjera sadržanih u strateškim planovima ne planiraju se u godišnjem akcionom planu Strategije.

Prostorni plan Crne Gore, Strategija, strateški plan i drugi planovi i programi kojima se podstiče regionalni razvoj moraju biti međusobno usklađeni.

Strategija se donosi za period od pet godina.

Strateški plan

Član 7

Strateškim planom se utvrđuje postojeće stanje razvoja jedinice lokalne samouprave, opšti cilj razvoja, strateški ciljevi sa prioritetima za njihovo ostvarivanje, mjere i smjernice za ostvarivanje strateškog plana, tržišni iznos u trenutku izrade strateškog plana za njegovo sprovođenje, način njihovog obezbjeđivanja i druga pitanja od značaja za razvoj.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da predlog strateškog plana dostavi na saglasnost organu državne uprave nadležnom za poslove regionalnog razvoja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Strateški plan, na predlog predsjednika opštine, odnosno gradonačelnika, donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave na period od pet godina, uz prethodno dobijenu saglasnost o usklađenosti sa Strategijom i mišljenje o usklađenosti sa Prostornim planom Crne Gore.

Predsjednik opštine, odnosno gradonačelnik, podnosi nadležnom organu jedinice lokalne samouprave, radi donošenja, predloge godišnjih akcionih planova strateškog plana i izvještaje o njihovoj realizaciji za prethodnu godinu, do 1. marta tekuće godine.

U postupku davanja saglasnosti iz stava 2 ovog člana, Ministarstvo provjerava usklađenost predloga strateškog plana sa Strategijom i Metodologijom izrade strateškog plana.

Ministarstvo je dužno da ocijeni usklađenost predloga strateškog plana sa Strategijom u roku od trideset dana od dana prijema predloga strateškog plana.

Predlog strateškog plana koji nije usklađen sa Strategijom vraća se na doradu.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da inovirani strateški plan dostavi Ministarstvu na saglasnost u roku od petnaest dana.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da donese strateški plan u roku od 30 dana od dana dobijanja saglasnosti iz stava 2 ovog člana.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da donese novi strateški plan najkasnije u roku od 90 dana od dana isteka važenja prethodnog strateškog plana.

Metodologija izrade strateškog plana utvrđuje se propisom Ministarstva.

Priprema i sprovođenje politike regionalnog razvoja

Član 8

U pripremi i sprovođenju politike regionalnog razvoja dužni su da učestvuju organi državne uprave nadležni za poslove: ekonomskog razvoja, energetike, rudarstva, finansija, javne uprave, kulture i medija, poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede, prostornog planiranja, urbanizma, državne imovine, prosvjete, nauke, inovacija, rada, socijalnog staranja, ljudskih prava, manjinskih prava, saobraćaja, pomorstva, sporta, mladih, turizma, ekologije, održivog razvoja, zdravlja; Razvojna banka Crne Gore; Zavod za zapošljavanje Crne Gore; Agencija za investicije Crne Gore; jedinice lokalne samouprave, drugi organi, organizacije i privredna društva u većinskom državnom

vlasništvu koja obavljaju poslove kojima se podstiče regionalni razvoj (u daljem tekstu: organi i organizacije).

Organi i organizacije iz stava 1 ovog člana dužni su da planove i programe kojima se podstiče regionalni razvoj usaglasе sa Strategijom.

Organi i organizacije iz stava 1 ovog člana dužni su da programima i planovima koji se donose u skladu sa zakonom i Strategijom opredjeljuju razvojne projekte, obim i vrstu mjera i sredstva za njihovo sprovođenje, primjereno stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave, na način kojim se obezbjeđuje ravnomjeran regionalni razvoj.

Poslovi Ministarstva

Član 9

Ministarstvo vrši sljedeće poslove:

- 1) priprema Strategiju i prati njeno sprovođenje;
- 2) koordinira aktivnosti u sprovođenju politike regionalnog razvoja;
- 3) daje saglasnost na strateške planove;
- 4) vodi elektronsku bazu podataka o razvojnim projektima i mjerama podrške regionalnom razvoju;
- 5) izrađuje mapu resursa koja obuhvata prirodne i kulturne karakteristike, geografski položaj, ljudske i druge resurse sa procenom optimalnih pravaca specijalizacije regiona;
- 6) daje mišljenja na zakonska i strateška dokumenta koji se odnose na regionalni razvoj i investicije;
- 7) druge poslove u skladu sa zakonom.

Mišljenje na zakonska i strateška dokumenta

Član 10

Uz predlog zakona i drugog propisa, kao i strateških i planskih dokumenata koji se odnose na regionalni razvoj i investicije, a prije dostavljanja Vladi, organ državne uprave dužan je da pribavi mišljenje Ministarstva.

U postupku davanja mišljenja iz stava 1 ovog člana Ministarstvo naročito cijeni da li je predlog zakona i drugog propisa, kao i strateških i planskih dokumenata predložen u skladu sa državnim politikom regionalnog razvoja i podsticanja investicija.

Ministarstvo je dužno da mišljenje iz stava 1 ovog člana, da u roku od 15 dana od dana dostavljanja predloga iz stava 1 ovog člana.

Ministarstvo u postupku davanja mišljenja iz stava 1 ovog člana može da zatraži dodatne informacije od organa državne uprave i drugih nadležnih organa državne uprave.

Godišnji izvještaji

Član 11

Organi i organizacije iz člana 8 stav 1 ovog zakona dužni su da Ministarstvu dostave godišnji izvještaj o realizaciji razvojnih projekata koji su u funkciji sprovođenja Strategije i strateških planova, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da izvještaj iz stava 4 član 7 dostavi Ministarstvu, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Godišnji izvještaj o realizaciji Strategije Ministarstvo priprema na osnovu izvještaja iz st. 1 i 2 ovog člana i dostavlja Vladi, najkasnije do 30. juna tekuće za prethodnu godinu.

Godišnji izvještaj o realizaciji Strategije iz stava 3 ovog člana Vlada dostavlja Skupštini na razmatranje, do 31. jula tekuće za prethodnu godinu.

IV RAZVRSTAVANJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE PREMA STEPENU RAZVIJENOSTI I STEPENU KONKURENTNOSTI

Stepen razvijenosti

Član 12

Stepen razvijenosti jedinice lokalne samouprave utvrđuje se na osnovu indeksa razvijenosti.

Indeks razvijenosti iz stava 1 ovog člana izračunava se kao prosjek pokazatelja ekonomske razvijenosti, strukturnih promjena i demografskog stanja.

Procenat učešća pokazatelja iz stava 2 ovog člana u indeksu razvijenosti i bliži način izračunavanja utvrđuje se propisom Vlade.

Utvrđivanje i praćenje stepena razvijenosti

Član 13

Stepen razvijenosti jedinice lokalne samouprave utvrđuje Ministarstvo.

Lista jedinica lokalne samouprave prema stepenu razvijenosti objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Stepen razvijenosti iz stava 1 ovoga člana utvrđuje se dvogodišnje.

Organi i organizacije iz člana 8 stav 1 ovog zakona dužni su da, radi praćenja stepena razvijenosti jedinica lokalne samouprave, na zahtjev Ministarstva, dostave podatke, uključujući i podatke razvrstane po polu, potrebne za izračunavanje stepena razvijenosti.

Razvrstavanje jedinica lokalne samouprave prema stepenu razvijenosti

Član 14

Prema stepenu razvijenosti jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se u tri grupe, i to:

- 1) u prvu grupu - jedinice lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti do 85% prosjeka indeksa razvijenosti u Crnoj Gori – nedovoljno razvijene jedinice lokalne samouprave;
- 2) u drugu grupu - jedinice lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti iznad 85% do 100% prosjeka indeksa razvijenosti u Crnoj Gori – srednje razvijene jedinice lokalne samouprave;
- 3) u treću grupu - jedinice lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti iznad 100% prosjeka indeksa razvijenosti u Crnoj Gori – razvijene jedinice lokalne samouprave.

Stepen konkurentnosti

Član 15

Radi vođenja uravnotežene i dugoročno održive politike regionalnog razvoja, odnosno uklanjanja ograničenja koja utiču na stepen razvijenosti, vrši se kvalitativna i kvantitativna procjena poslovnog okruženja i poslovnog sektora jedinice lokalne samouprave, uključujući i rodnu analizu (u daljem tekstu: stepen konkurentnosti).

Stepen konkurentnosti jedinice lokalne samouprave utvrđuje se na osnovu indeksa konkurentnosti.

Indeks konkurentnosti iz stava 2 ovog člana je prosjek pokazatelja poslovnog okruženja i poslovnog sektora, koji se izračunava na osnovu analize kvalitativnih i kvantitativnih podataka.

Pokazatelji stepena konkurentnosti

Član 16

Poslovno okruženje iz člana 15 stav 1 ovog zakona utvrđuje se na osnovu podataka o demografskim kretanjima, infrastrukturi i stepenu obezbjeđenja kadra u oblasti zdravstva, obrazovanja, sporta, kulture, socijalne zaštite, stepena obrazovanja stanovništva, uključujući podatke razvrstane po polu osnovne i poslovne infrastrukture i drugih pokazatelja od značaja za procjenu poslovnog okruženja jedinice lokalne samouprave.

Poslovni sektor iz člana 15 stav 1 ovog zakona utvrđuje se na osnovu podataka o investicijama i dinamici ulaganja, razvijenosti preduzetništva, uključujući i žensko preduzetništvo i nivou i kretanjima ekonomskih pokazatelja jedinice lokalne samouprave.

Bliži način izračunavanja stepena konkurentnosti, utvrđuje se propisom Vlade.

Utvrđivanje i praćenje stepena konkurentnosti

Član 17

Stepen konkurentnosti jedinice lokalne samouprave utvrđuje i njihovo razvrstavanje vrši Ministarstvo primjenom indeksa konkurentnosti.

Utvrđivanje stepena konkurentnosti iz stava 1 ovoga člana vrši se dvogodišnje.

Listu stepena konkurentnosti jedinice lokalne samouprave iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Lista iz stava 3 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Organi i organizacije iz člana 8 stav 1 ovog zakona dužni su da, radi praćenja stepena konkurentnosti jedinica lokalne samouprave, na zahtjev Ministarstva, dostave podatke, uključujući podatke razvrstane po polu potrebne za izračunavanje stepena konkurentnosti, kojima raspolažu.

V PODSTICANJE RAVNOMJERNIJEG REGIONALNOG RAZVOJA

Podsticajne mjere

Član 18

Ravnomjerniji regionalni razvoj Crne Gore obezbjeđuje se:

- 1) ulaganjem u izgradnju, održavanje i unaprjeđenje infrastrukturnih objekata (saobraćajna i komunalna infrastruktura, zdravstvene ustanove, ustanove socijalne i dječje zaštite, obrazovno-vaspitne ustanove i ustanove visokog obrazovanja, sportski objekti, stambeni objekti, objekti kulture i drugi objekti od značaja za regionalni razvoj);
- 2) unaprjeđenjem inkluzivnog lokalnog ekonomskog razvoja (strateškim upravljanjem u jedinicama lokalne samouprave, posebno stvaranjem menadžera i menadžerskih timova u funkciji obezbjeđivanja lokalnog razvoja; podsticanjem javno-privatnog partnerstva i međuopštinske saradnje, podsticanjem, osnivanjem i razvojem industrijskih parkova, biznis inkubatora i privlačenjem direktnih investicija);
- 3) unaprjeđenjem privrednih grana (tehnološkog nivoa, pristupa novim tehnologijama, promocija istraživanja i razvoja);
- 4) podrškom razvoju malih i srednjih preduzeća, ženskom preduzetništvu, uključujući pripremu i realizaciju programa i projekata razvoja malih i srednjih preduzeća, edukaciju

- preduzetnika i preduzetnica, kao i staranje o organizovanju regionalnih i lokalnih centara za podršku razvoja malih i srednjih preduzeća i ženskog preduzetništva;
- 5) podsticanjem zapošljavanja, smanjenjem negativnih demografskih kretanja i smanjenjem rodne neravnopravnosti;
 - 6) podizanjem nivoa i kvaliteta obrazovanja, u skladu sa potrebama i zahtjevima tržišta, a naročito razvijanjem i osnaživanjem preduzetničkih sposobnosti kod mladih ljudi;
 - 7) podizanjem nivoa i kvaliteta obrazovanja, u skladu sa potrebama i zahtjevima tržišta, a naročito razvijanjem i osnaživanjem preduzetničkih sposobnosti kod žena;
 - 8) unaprjeđenjem usluga u socijalnoj i dječjoj zaštiti;
 - 9) unaprjeđenjem zaštite životne sredine;
 - 10) donošenjem i sprovođenjem prostorno-planskih dokumenata i unaprjeđenjem stanja u prostoru;
 - 11) obezbjeđivanjem adekvatnog kvaliteta komunalnih usluga i isporuke komunalnog proizvoda;
 - 12) podsticajima za druge potrebe u skladu sa zakonom.

Korisnici podsticaja

Član 19

U skladu sa zakonom, korisnici podsticaja mogu biti:

- 1) jedinice lokalne samouprave;
- 2) privredna društva, organizacije iz oblasti obrazovanja, nauke i istraživanja, zaštite životne sredine i komunalnih djelatnosti, zdravlja, socijalne i dječje zaštite, kulture, sporta i druga pravna lica, preduzetnici, preduzetnice i fizička lica koja obavljaju poslove kojima se doprinosi regionalnom razvoju;
- 3) fizička i pravna lica koja obavljaju djelatnost u okviru biznis inkubatora, klastera ili drugih poslovnih udruženja koja doprinose regionalnom razvoju.

Korisnici podsticaja, kao i kriterijumi i postupak za dodjelu podsticaja bliže se opredjeljuju planskim dokumentima regionalnog razvoja i planovima i programima koje pripremaju i sprovode organi i organizacije iz člana 8 stav 1 ovog zakona.

Vrste podsticaja

Član 19a

Podsticanje razvoja obezbjeđuje se davanjem subvencija, subvencija kamatne stope za zajmove, povoljnih kredita, garancija, fiskalnih olakšica i drugih podsticaja u skladu sa Zakonom.

Podsticaji iz stava 1 ovog člana mogu se koristiti i za privlačenje direktnih investicija koje su u funkciji razvoja.

Uslovi i način podsticanja razvoja kroz privlačenje direktnih investicija, kriterijumi za dodjelu sredstava za podsticanje direktnih investicija, dinamika isplate tih sredstava, kao i druga pitanja od značaja za povećanje konkurentnosti i razvoja Crne Gore kroz priliv direktnih investicija uređuju se propisom Vlade, vodeći računa o principima rodne ravnopravnosti.

Član 19b

Pored podsticaja iz člana 19a, ravnomjernijem regionalnom razvoju se doprinosi i kroz osnivanje biznis zona.

Biznis zona je prostor namijenjen za plansko korišćenje od strane većeg broja privrednih društava i preduzetnika iz oblasti proizvodnje ili usluga koja osim zajedničkog prostora, pruža i dodatne olakšice.

Uslovi za osnivanje biznis zona, klasifikacija prema strateškom značaju, uspostavljanje, uređenje i upravljanje, unapređenje infrastrukture u biznis zonama kao i druga pitanja od značaja za rad biznis zona uređuju se propisom Vlade.

Podsticanje razvoja manje razvijenih jedinica lokalne samouprave

Član 20

U cilju podsticanja razvoja manje razvijenih jedinica lokalne samouprave se, pored podsticaja iz člana 19a ovog zakona, obezbjeđuju i dodatne fiskalne olakšice.

Prilikom izrade planova i programa iz člana 8 stav 2 ovog zakona prioritet imaju projekti nedovoljno razvijenih jedinica lokalne samouprave i zajednički projekti dvije ili više jedinica lokalne samouprave sa pozitivnim društveno-ekonomskim efektima realizacije i od većeg značaja za Crnu Goru.

Program podsticanja nedovoljno razvijenih JLS

Član 20a

Vlada na predlog Ministarstva, uz prethodno mišljenje organa državne uprave nadležnog za finansije, donosi Program podsticaja nedovoljno razvijenih JLS (u daljem tekstu: Program), za period od godinu dana.

Program iz stava 1 ovog člana donosi se na osnovu Strategije, indeksa razvijenosti i drugih relevantnih strateških dokumenata na nacionalnom nivou.

Programom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se mjere podsticanja regionalnog razvoja, nosioci aktivnosti, izvori sredstava, kriterijumi, način praćenja i sprovođenja mjera.

Ministarstvo predlaže Vladi najkasnije u roku od mjesec dana od dana donošenja državnog budžeta Program iz stava 1 ovog člana.

Ministarstvo vodi javnu elektronsku bazu podataka projekata finansiranih iz Programa iz stava 1 ovog člana.

Sredstva za sprovođenje Programa iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se u državnom budžetu, kao i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Država obezbjeđuje sredstva za Program iz stava 1 ovog člana, u iznosu od najmanje 2% tekućeg godišnjeg budžeta.

Izveštaj o sprovođenju programa iz stava 1 ovog člana Ministarstvo podnosi Vladi do drugog kvartala tekuće godine za prethodnu godinu.

VI FINANSIRANJE REGIONALNOG RAZVOJA

Izvori finansiranja

Član 21

Sredstva za finansiranje regionalnog razvoja obezbjeđuju se iz:

- 1) budžeta Crne Gore;
- 2) budžeta jedinica lokalne samouprave;
- 3) sredstava obezbijeđenih na osnovu javno-privatnog partnerstva;
- 4) pretpristupnih i drugih fondova Evropske Unije;

- 5) bespovratne razvojne pomoći međunarodnih organizacija i drugih programa Evropske Unije;
- 6) kredita međunarodnih finansijskih i razvojnih institucija;
- 7) kredita domaćih i stranih banaka i Razvojne banke Crne Gore;
- 8) donacija;
- 9) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Baza podataka o razvojnim projektima i mjerama podrške regionalnom razvoju

Član 22

Radi praćenja sprovođenja politike regionalnog razvoja i efikasnijeg planiranja, uspostavlja se elektronska baza podataka o razvojnim projektima i mjerama podrške regionalnom razvoju (u daljem tekstu: elektronska baza).

Elektronsku bazu uspostavlja i vodi Ministarstvo, u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za digitalizaciju javne uprave.

Pristup elektronskoj bazi i obavezu unosa podataka o razvojnim projektima, imaju organi i organizacije iz člana 8 stav 1 ovog zakona.

Organi i organizacije iz člana 8 stav 1 ovog zakona dužni su da najmanje tromjesečno unose i ažuriraju podatke o razvojnim projektima i mjerama podrške regionalnom razvoju koje pripremaju i sprovode.

Bliži način unosa i korišćenja podataka, vrstu i obim podataka koji se unose u elektronsku bazu iz stava 1 ovog člana utvrđuje se propisom Ministarstva, vodeći računa o principima rodne ravnopravnosti.

VII PARTNERSKI SAVJET ZA REGIONALNI RAZVOJ

Osnivanje i ovlašćenja

Član 23

Radi praćenja i unaprjeđivanja regionalnog razvoja Crne Gore Vlada osniva Partnerski savjet za regionalni razvoj (u daljem tekstu: Partnerski savjet).

Partnerski savjet:

- 1) prati stanje u oblasti regionalnog razvoja i daje preporuke za preduzimanje mjera za unaprjeđivanje regionalnog razvoja Crne Gore;
- 2) analizira važeće propise i strateška dokumenata sa aspekta njihovog uticaja na regionalni razvoj, inicira predlaganje izmjena propisa i strateških dokumenata radi unaprjeđenja regionalnog razvoja,
- 3) sugeriše donošenje propisa ili strateških dokumenata ako je to neophodno;
- 4) razmatra nacionalna razvojna dokumenta koja su od važnosti za regionalni razvoj;
- 5) prati, koordinira i ocjenjuje ključne aktivnosti organa državne uprave i drugih nadležnih organa i institucija za sprovođenje strateških dokumenata u oblasti regionalnog razvoja;
- 6) promovise značaj dijaloga između organa državne uprave i jedinica lokalne samouprave, akademske zajednice i civilnog sektora;
- 7) daje mišljenje na nacrt Strategije;
- 8) daje preporuke za utvrđivanje prioriteta u realizaciji razvojnih projekata;
- 9) sagledava efekte primjene politike regionalnog razvoja;
- 10) donosi poslovnik o svom radu;
- 11) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom.

Članovi Partnerskog savjeta se imenuju iz reda predstavnika organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave, univerziteta, udruženja poslodavaca, nevladinih organizacija u oblasti regionalnog razvoja organizacija koje obavljaju poslove kojima se podstiče regionalni razvoj.

Bliži sastav, mandat i druga pitanja od značaja za rad Partnerskog savjeta uređuju se aktom o osnivanju.

Akt iz stava 4 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

VIII VRŠENJE NADZORA

Član 24

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

IX KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji

Član 25

Novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu državne uprave, ako:

- 1) ne primjenjuju stepen razvijenosti jedinica lokalne samouprave prilikom kreiranja programa i planova koji se donose u skladu sa zakonom i Strategijom, definisanja njihovog obima i vrste;
- 2) ne dostavi Ministarstvu godišnji izvještaj o realizaciji razvojnih projekata koji su u funkciji sprovođenja Strategije i strateških planova, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu (član 11 stav 1);
- 3) ne dostavi Ministarstvu podatke kojima raspolaže potrebne za izračunavanje indeksa razvijenosti i indeksa konkurentnosti (član 13 stav 4 i član 17 stav 5);
- 4) ne unese podatke o razvojnim projektima i mjerama podrške regionalnom razvoju u elektronsku bazu (član 22 stav 3).

Član 25a

Novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu lokalne samouprave, ako:

- 1) ne dostavi Ministarstvu predlog strateškog plana na saglasnost (član 7 stav 2);
- 2) ne predloži strateški plan nadležnom organu jedinice lokalne samouprave (član 7 stav 3)
- 3) ne dostavi Ministarstvu godišnji akcioni plan i izvještaj o sprovođenju strateškog plana (član 7 stav 4).

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje Strategije

Član 26

Strategija regionalnog razvoja Crne Gore postepeno se usklađuje sa višegodišnjim finansijskim okvirom EU i ciljevima ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije EU.

Do dana pristupanja EU uspostavlja se pravni i institucionalni okvir politike regionalnog razvoja u skladu sa standardima, regulativom i najboljim praksama država članica EU.

Stupanje na snagu

Član 27

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore.

FORMA IZVJEŠTAJA O ANALIZI UTICAJA PROPISA

MINISTARSTVO ILI REGULATORNO
TIJELO PREDLAGAČMinistarstvo regionalno-investicionog razvoja i
saradnje sa nevladinim organizacijama

NASLOV PROPISA

Predlog zakona o regionalnom razvoju

Odjeljak 1: Definisanje problema

- ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- ✓ Što su uzroci problema?
- ✓ Što su posljedice problema?
- ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko?
- ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Donošenje ovog zakona proisteklo je iz potrebe da se oblast regionalnog razvoja bolje pravno i institucionalno uredi. Imajući u vidu da je politika regionalnog razvoja podignuta na nivo ministarstva, postoji osnov da se unaprijedi njen zakonski okvir. Tačnije, izmjene i dopune na kojima je radio prethodno nadležni resor, unaprijeđene su dodatnim predlozima, tako da je riječ o novom zakonskom rješenju. Zakonom o regionalnom razvoju definisani su ciljevi politike regionalnog razvoja, načela podsticanja regionalnog razvoja, regioni, dokumenta politike regionalnog razvoja, zatim su definisane klasifikacije jedinica lokalne samouprave prema indeksu razvijenosti i indeksu konkurentnosti, podsticajne mjere, izvori finansiranja regionalnog razvoja i ostale odredbe. Predmetni Predlogom zakona vrši se unapređenje pozicioniranosti politike regionalnog razvoja, kao i jačanje institucionalnog okvira za njeno planiranje i implementaciju. Takođe, vrši se izmjena nosioca politike shodno novoj organizaciji Vlade, kao i jačanje uloge novoosnovanog ministarstva nadležnog za oblast regionalnog razvoja. Vršiti se unapređenje Partnerskog savjeta za regionalni razvoj i jačanje uloge tog Vladoznog savjetodavnog tijela, posebno na liniji potrebe jačanja saradnje lokalnih samouprava sa nacionalnim resorima. Propisuje se donošenje Programa podsticanja nedovoljno razvijenih jedinica lokalne samouprave (JLS), čiji bi budžet bio najmanje 2% tekućeg godišnjeg budžeta. Vršiti se inoviranje kategorija razvrstavanja lokalnih samouprava prema stepenu razvijenosti, pri čemu je ključna izmjena povećanje stepena kategorije nedovoljno razvijenih JLS, tačnije, do sada su JLS sa stepenom do 75% bile manje razvijene, a predlažemo povećanje do 85%. Propisuje se bolje definisanje obaveza lokalnih samouprava, u kontekstu donošenja godišnjih Akcionih planova Strateškog plana razvoja, kao i Izvještaja o realizaciji istih. Utvrđuje se viši nivo značaja međuopštinske saradnje, sa ciljem podrške za što više inicijativa za međuopštinsku saradnju.

OVako uređen zakonski okvir otvara mogućnosti da se aktivnosti politike sprovode na bolji način, brže postignu rezultati i adekvatnije pomogne razvoj posebno nedovoljno razvijenih JLS.

- U konkretnom slučaju, riječ nije o problemima, već o izmjeni koja za cilj ima unapređenje osnova i jačanje institucionalnog okvira za planiranje, koordinaciju i implementaciju politike regionalnog razvoja, kao i kvalitetniju primjenu Zakona i konkretnije rezultate u praksi.
- U skladu sa prethodnim odgovorom, posljedice se ne odnose na rješavanje problema, već na unapređenje pojedinih odredbi Zakona.

- Nema oštećenih strana

- U slučaju „status quo“ opcije bila bi evidentna neusklađenost Zakona sa novom organizacijom Vlade i nerelevantnost pojedinih članova

Odjeljak 2: Ciljevi

- ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ?
- ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Predlog zakona za cilj ima unapređenje politike regionalnog razvoja, tj. stvaranje zakonskog okvira koji će omogućiti realizaciju aktivnosti u pravcu smanjenja regionalnih razlika u Crnoj Gori. Konkretno, u odnosu na važeće zakonsko rješenje, a u skladu sa prethodno navedenim problemima na koje će želimo uticati Predlogom zakona, mogu se izdvojiti nekoliko cilja

- da se ojača uloga politike regionalnog razvoja, kroz dvije komponente – jedna se odnosi na novu nadležnost Ministarstva da daje mišljenja na zakonska i strateška dokumenta koja se odnose na regionalni razvoj, dok je druga komponenta vezana za utvrđivanje nadležnosti Ministarstvu da vodi elektronsku bazu podataka o razvojnim projektima i mjerama podrške, sa namjerom da se na jednom mjestu objedine sve informacije u vezi sa razvojnim projektima, kao i mjerama podrške koje su usmjerene ka regionalni razvoj
- da se ojača uloga Partnerskog savjeta za regionalni razvoj – posebno u smislu dobre platforme za saradnju lokalnih samouprava sa nacionalnim resorima, dodatne nadležnosti odnose se primarno na to da Partnerski savjet analizira nacionalna dokumenta, inicira izmjene istih i sugeriše donošenje novih propisa
- da se obezbijedi finansijska podrška za nedovoljno razvijene lokalne samouprave, konkretno za regionalni razvoj – stoga, Zakon p prvi put propisuje postojanje jednog ovakvog programa, uz predlog da država obezbjeđuje sredstva u iznosu od najmanje 2% tekućeg godišnjeg budžeta
- da se obezbijedi primjena indeksa razvijenosti jedinica lokalne samouprave, tj. da se dodatni podsticaji definišu samo za nedovoljno razvijene jedinice lokalne samouprave, shodno čemu su inovirane kategorije razvijenosti JLS
- da lokalne samouprave transparentnije, ažurnije i kvalitetnije obavljaju svoje obaveze u dijelu dokumenata u oblasti regionalnog razvoja

- U punom smislu nije primjenljivo. Međutim, postoji primarni izvor prava sa kojim je ovaj Zakon prilikom inicijalne pripreme usklađen i to je Ugovor o funkcionisanju Evropske unije (UFEU), Dio treći, Politike i unutrašnje akcije Unije, Glava XVIII, Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija. Takođe, Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane i Crne Gore, sa druge strane, utvrđeni su oblici i način saradnje u oblasti regionalnog razvoja.

U Programu za pristupanje Crne Gore EU pitanje regionalnog razvoja obuhvaćeno je poglavljem 22 Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).
- ✓ Obrazložiti preferiranu, tj. izabranu opciju.

- Shodno postavljenim ciljevima unapređenja politike regionalnog razvoja, koja je sa nivoa direkcije podignuta na nivo ministarstva, pa su se saim tim stekli uslovi za širenje aktivnosti, dat je predlog novih odredbi Zakona. Stoga, cijenimo da u ovom trenutku ciljevi mogu biti postignuti jedino uz stvaranje zakonskog osnova da se aktivnosti unaprijeđe i obezbijedi finansijska podrška za nedovoljno razvijene lokalne samouprave. Takođe, ukoliko u obzir uzmemo analizu realizacije politike regionalnog razvoja od 2011. godine do 2023. godine, rezultati uglavnom nijesu pozitivni, tj. napravljeni su vrlo mali pomaci u socio-ekonomskim indikatorima, ali ne i dovoljni da bi se uticalo na smanjenje regionalnih razlika. Ovo ujedno daje dodatno opravdanje potrebe za novim zakonskim rješenjem, jer ukoliko je namjera da ova politika da konkretnije rezultate, osnov je da unaprijedimo zakonski i strateški okvir, što i predmetnim Predlogom nudimo.
- U skladu sa prethodno navedenim, mišljenja smo da je propisivanje novina u zakonskom okviru osnov da aktivnosti možemo konkretno implementirati, obezbijediti bolju koordinaciju politike i finansijsku podršku za nedovoljno razvijene lokalne samouprave. U suprotnom, ne ostavlja se prostor za nove aktivnosti i unapređenje postojećih.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- ✓ Kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- ✓ Da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- ✓ Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- ✓ Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Ciljnu grupu čine svi učesnici kreiranja i sprovođenja politike regionalnog razvoja Crne Gore, a krajnja ciljna grupa jeste stanovništvo koje treba da osjeti benefite politike regionalnog razvoja, posebno u nedovoljno razvijenim područjima.
- Primjena ovog propisa ni u kojem slučaju ne može izazvati troškove građanima i privredi, već upravo suprotno, njegovom implementacijom poboljšaću se uslovi za rad i život stanovništva naročito u nedovoljno razvijenim JLS.
- Shodno prethodnom odgovoru, primjena Predloga zakona ne proizvodi troškove za građane.
- Donošenjem ovog zakona stvorice se i uslovi za unapređenje konkurentnosti JLS naročito kroz program podrške, indeks razvijenosti i indeks konkurentnosti, čija će implementacija pozitivno uticati na stvaranje atraktivnog biznis ambijenta. Takođe, s obziromom da Strategija regionalnog razvoja, koja shodno Zakonu predstavlja jedan od ključnih dokumenata ove politike, definiše i pametan rast, koji posebno tretira konkurentnost privrede. Konkretno aktivnosti u ovom pravcu biće dio godišnjih Akcionih planova Strategije.

Ovaj zakon neće stvoriti dodatna administrativna opterećenja, kao ni biznis barijere

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- ✓ Obrazložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Ovim zakonskim rješenjem definiše se mogućnost utvrđivanja podsticajnih mjera za regionalni razvoj koje će biti namijenjene nedovoljno razvijenim jedinicama lokalne samouprave. Mjere će se utvrđivati na osnovu Programa koji će donositi Vlada, a sredstva za sprovođenje programa obezbjeđivaće se u državnom budžetu, kao i drugim izvorima u skladu sa zakonom. Kako je zakonom definisano donošenje ovog programa najkasnije u roku od mjesec dana od dana donošenja državnog budžeta, planirano je da se prvi program realizuje u 2026. godini. Takođe, planirano je da država obezbjeđuje sredstva za Program u iznosu od najmanje 2% tekućeg godišnjeg budžeta.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze
- Nije potrebno dodatno izdvajanje finansijskih sredstava u 2025. godini
- Planirano je donošenje podzakonskih akata iz kojih neće proistići finansijske obaveze dodatno, već će se blize propisati sprovođenje politike regionalnog razvoja
- Implementacija predmetnog propisa nema za cilj ostvarenje prihoda za budžet Crne Gore, već prethodno navedeno, unapređenje pozicioniranosti politike regionalnog razvoja, kao i Partnerskog savjeta za regionalni razvoj, što za cilj ima jačanje osnove za unapređenje planiranja i implementacije ove politike. Sa druge strane kroz razvoj manje razvijenih JLS i njihovu konkurentnost stvorice se uslovi za veće investicije i nova zapošljavanja što će pozitivno uticati na državni i lokalne budžete u skladu sa zakonima
- Ne postoji precizna metodologija u obračunu finansijskih izdataka/prihoda, pa su procjene dominantno okvirne i bazirane na prethodnom iskustvu kao i iskustvu zemalja članica EU

- Predmetni propis prethodno nije upućivan Ministarstvu finansija, tako da ne postoje sugestije ovog resora na inicijativu za donošenje predloga propisa
- Vidjeti prethodni odgovor

Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako**
- ✓ **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)**
- ✓ **Naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir**
- Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama koristilo je eksternu ekspertsku pomoć, u smislu angažovanja eksperta, koji je pružio podršku u pripremi predmetnog Predloga zakona
- Predloga zakona je prošao Javnu raspravu koja je bila organizovana u periodu 21.01. do 09.02. tekuće godine i u okviru koje su bila organizovana tri okrugla stola na nivou tri regiona – u opštinama Bijelo Polje i Bar i Glavnom gradu Podgorica. Na okruglim stolovima dominantno su bili prisutni predstavnici lokalnih samouprava, imali smo i učešće predstavnika privrede i NVO sektora. Dobili smo ukupno 33 primjedbe, predloga i sugestije.
- Vilo smo zadovoljni dobijenim sugestijama tokom Javne rasprave. Na okruglom stolu za JLS Sjevernog regiona najviše sugestija se odnosila na podršku koju treba obezbijediti za ovaj region, tako da smo shodno tim sugestijama definisali procenat tekućeg državnog budžeta za Program podsticanja nedovoljno razvijenih JLS, kao i opredijelili ovaj Program samo za predmetne JLS. Takođe, sugestije su bile vezane za značaj međuresorne saradnje u cilju uspješne implementacije propisa, shodno čemu su proširene i nadležnosti Partnerskog savjeta za regionalni razvoj. Dalje, prihvatili smo definisanje roka u kojem JLS dostavlja inoviranu verziju Predloga strateškog plana razvoja na mišljenje ovom resoru, kao i potrebu za pribavljanje mišljenja u osklađenosti ovog Plana sa Prostornim planom Crne Gore i ostale sugestije u pravcu unapređenja ovog procesa. Takođe, uvrstili smo elemente rodnjavanja propisa. Nije prihvaćeno nekoliko sugestija kojima bi ulazili u autonomiju JLS. Link sa Izvještajem o sprovedenoj Javnoj raspravi - <https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-o-nacrtu-zakona-o-regionalnom-razvoju>

Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija

- ✓ **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- ✓ **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- ✓ **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- ✓ **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**
- Nema prepreka za implementaciju propisa
- Poštovanje odredbi propisanih predmetnim Zakonom, uz intenzivnu saradnju sa ostalim resorima i lokalnim samoupravama, kako bi u međuresornoj saradnji obezbijedili punu primjenu
- Glavni indikatori praćenja politike regionalnog razvoja propisani su takođe Zakonom - indeks razvijenosti i indeks konkurentnosti jedinica lokalne samouprave. Dakle, cilj je da imamo manji jaz između najviše i najmanje razvijene/ konkurentne lokalne samouprave, kao i da smanjimo broj nedovoljno razvijenih lokalnih samouprava. Takođe, Strategijom regionalnog razvoja Crne Gore 2023-2027, propisani su sljedeći socio-ekonomskih indikatora na nivou strateških i operativnih ciljeva, za praćenje učinka indeks razvijenosti JLS, raspon u nivou razvijenosti (raspon Indeksa razvijenosti 1 i 25 JLS), stopa rizika od siromaštva, migracioni saldo -

unutrašnje migracije, prirodni priraštaj – broj lica, HDI Crne Gore, broj JLS koje su korisnice sredstava Egalizacionog fonda, broj poslova u kojima je uspostavljena međuopštinska saradnja, broj novih projekata JLS finansiranih iz sredstava EU, stanovništvo i zdravlje, broj sjednica Parterskog savjeta za regionalni razvoj, broj mišljenja Ministarstva nadležnog za regionalni razvoj na strateška dokumenta, predloge zakona i podzakonskih akata relevantnih za regionalni razvoj, indeks ljudskog kapitala za Crnu Goru – rang, kvalitet obrazovanja PISA test – rang, stopa nezaposlenosti, stopa zaposlenosti, učešće mladih od 15 godina u ukupnom stanovništvu, % zaposlenih starosti 15-25 godine u Crnoj Gori, indeks razvijenosti regiona, jaz u indeksu konkurentnosti najkonkurentnije i najmanje konkurentne JLS u Crnoj Gori, broj parafiskalnih nameta u opštinama regiona, prosječno po opštini, broj biznis centara i centara za saradnju naučnoistraživačke zajednice sa prioritetnim privrednim sektorima, broj smještajnih kapaciteta u hotelima i sl. objektima sa 4* i 5*, broj registrovanih smještajnih kapaciteta u privatnom smještaju, broj noćenja turista (u svim vidovima smještaja – u kolektivnom i individualnom smještaju), vrijednost investicija u izgradnju i održavanje saobraćajne infrastrukture, broj poljoprivrednih gazdinstava upisanih u registar, broj uspostavljenih sistema i izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i proširenja, procenat smanjenja zagađenosti vazduha (mjereno PM2.5), broj dodatno revitaliziranih i modernizovanih elektrana, koje pozitivno utiču na smanjenje emisije CO₂, broj nesaniranih ekoloških crnih tačaka

- Ministarstvo regionalno-investicionog razvoja i saradnje sa nevladinim organizacijama će preuzeti sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene zakona

MINISTAR

Ernad Suljević

